

Czytelnik w bibliotece cyfrowej

Adam Dudczak

Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe

IV Warsztaty "Biblioteki Cyfrowe"

Poznań, 2007

Do czego służy Aplikacja Czytelnika?

- Udostępnianie zasobów cyfrowych
- Wyszukiwanie
 - Zewnętrzne systemy
 - Mechanizmy dLibry
- Organizacja pracy z zasobami cyfrowymi

Plan prezentacji

- Udostępnianie zasobów cyfrowych
 - Wyszukiwanie
 - Udostępnianie treści publikacji
 - Promocja zgromadzonych zasobów
- Organizacja pracy z zasobami cyfrowymi
 - Sieciowy profil użytkownika
 - Statystyki
- Integracja z istniejącymi systemami
- Inne możliwości
 - Panel administracyjny

Udostępnianie zasobów cyfrowych

Jak znaleźć interesujące nas zasoby?

Udostępnianie zasobów cyfrowych

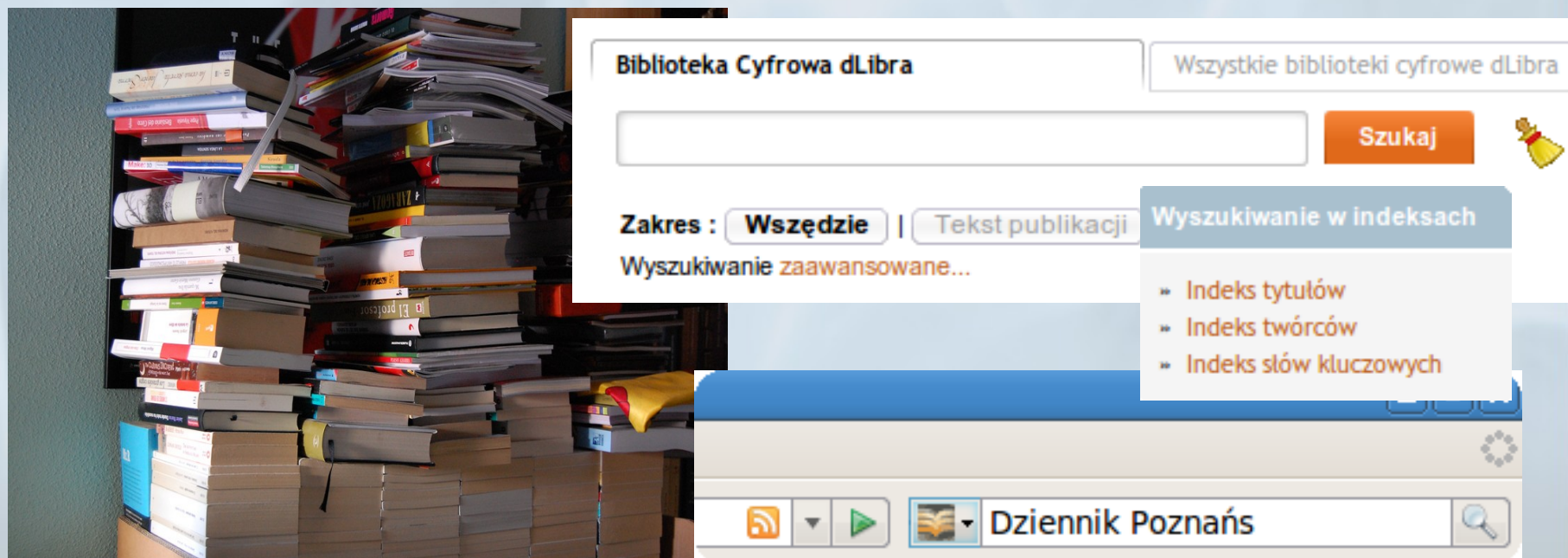
Jak znaleźć interesujące nas zasoby?

fot. <http://flickr.com/photos/srgblog/865742413/>

Udostępnianie zasobów cyfrowych

Jak znaleźć interesujące nas zasoby?

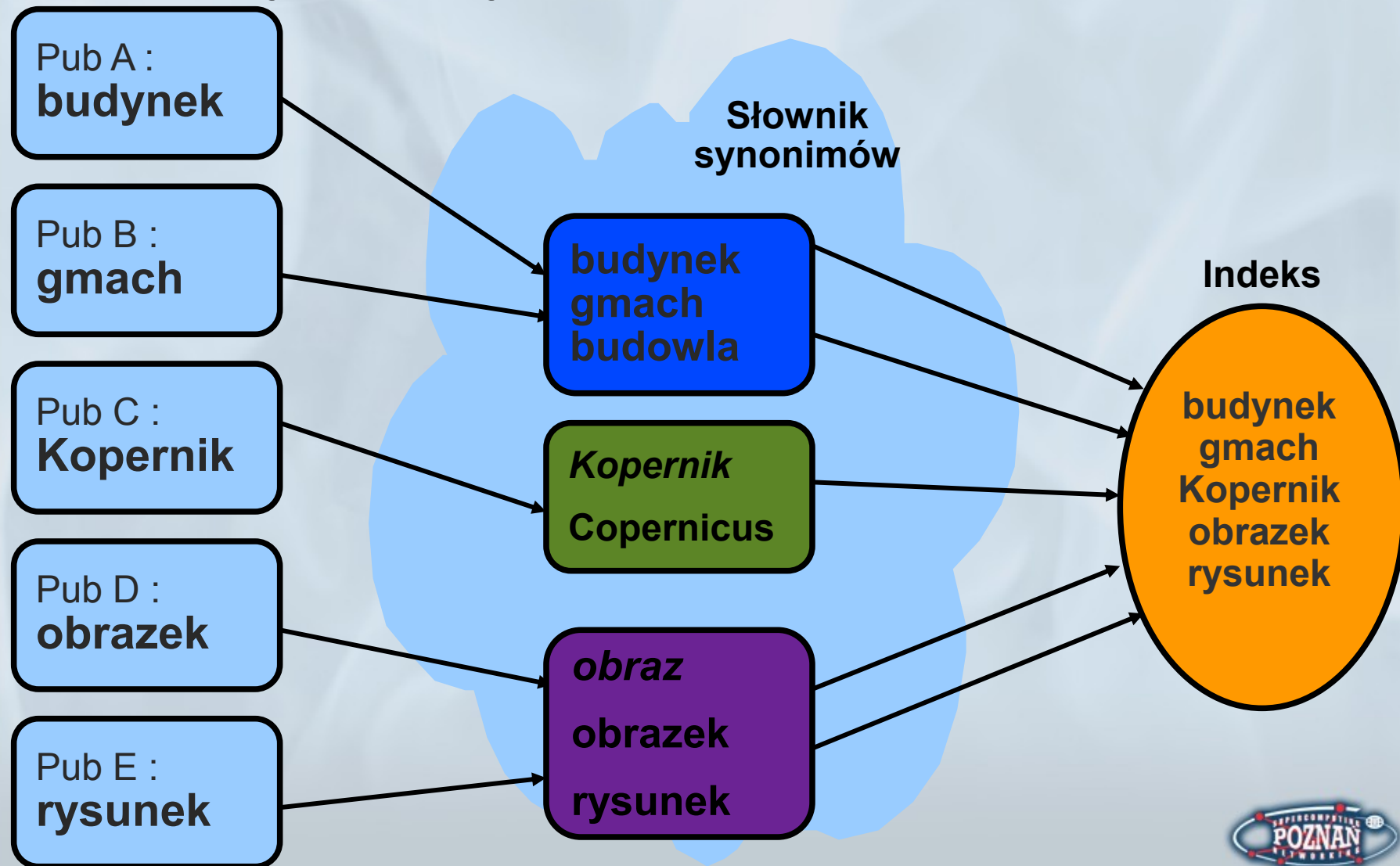
Wyszukiwanie

- Użytkownik nie musi wiedzieć o istnieniu biblioteki cyfrowej
- Zewnętrzne wyszukiwarki
 - Google, Yahoo Search, MSN Live
- Obsługa robotów wyszukiwarek
 - Udostępnianie metadanych: poprzez strony WWW, RDF, OAI-PMH
 - Udostępnianie treści publikacji:
 - Zależnie od tego czy publikacja posiada warstwę tekstową

Wyszukiwanie – mechanizmy dLibry

- Wyszukiwanie proste
 - Opis publikacji: Dublin Core + słowa kluczowe zaproponowane przez użytkowników
 - Wyszukiwanie pełnotekstowe
- Wyszukiwanie zaawansowane
 - Schemat atrybutów zdefiniowany w bibliotece
 - Wyszukiwanie pełnotekstowe
 - Dowolna liczba kryteriów
 - Opcjonalne korzystanie z słowników atrybutów
- Rozszerzanie zapytań za pomocą słownika atrybutów

Wykorzystanie słownika...

Wykorzystanie słownika...

Zapytanie
użytkownika

Z1: budynek

Z2: Copernicus

Z3: rysunek

system

Zapytanie
systemu

Z1: budynek

Z2: Copernicus

Z3: rysunek

indeks

Wyniki
wyszukiwania

Pub A

Brak

Pub E

Wykorzystanie słownika...

Zapytanie
użytkownika

Z1: budynek

Z2: Copernicus

Z3: rysunek

Słownik
synonimów

system

Zapytanie
systemu

Z1: budynek OR
gmach OR
budowla

Z2: Kopernik OR
Copernicus

Z3: obraz OR
obrazek OR
rysunek

indeks

Wyniki
wyszukiwania

Pub A
Pub B

Pub C

Pub D
Pub E

Wykorzystanie słownika...

- Niejednoznaczność wartości atrybutów
 - W ramach tego samego atrybutu

Słownik synonimów

kłódka
zamek

zamek
pałac

- W ramach różnych atrybutów

Słownik synonimów

Lalka
B. Prus
„Lalka”

lalka
kukła
marionetka

Wykorzystanie słownika...

- Wykorzystanie słownika wartości atrybutów w celu polepszenia wyników wyszukiwania
 - Wykorzystywane zawsze w wyszukiwaniu prostym
 - Opcjonalne wykorzystanie synonimów do rozszerzania zapytań zaawansowanych
- Działa najlepiej przy wykorzystaniu *rozbudowanego* słownika wartości

Poprawne formułowanie zapytań

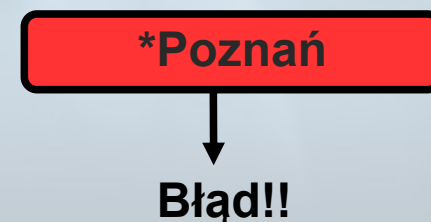
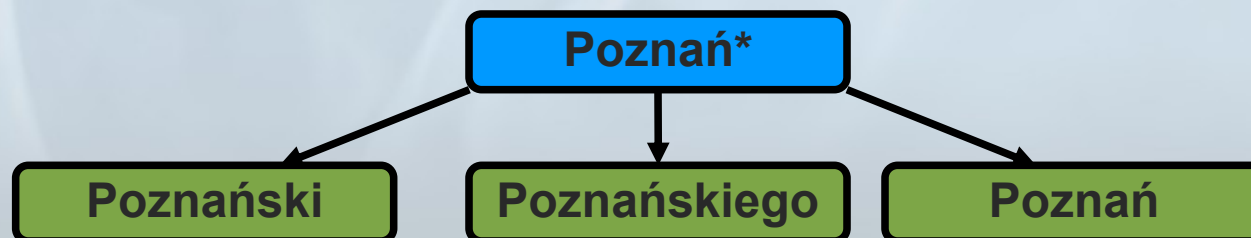
- Podstawowe terminy
 - **zapytania proste** np. gazeta, księga adresowa
 - **frazy** np. „Digitalizacja zasobów bibliotecznych”
- Operatory logiczne
 - **AND** (&&), **OR** (||), **NOT** (!) np. Poznań || Wrocław
 - terminy **wymagane** (+) i **niedozwolone** (-)
np. +Poznań -Warszawa

Poprawne formułowanie zapytań

- Wykorzystanie znaków maskujących
 - maskowanie pojedynczego znaku :

- maskowanie wielu znaków :

Poprawne formułowanie zapytań

- Łączenie zapytań
 - Elementy można grupować za pomocą nawiasów

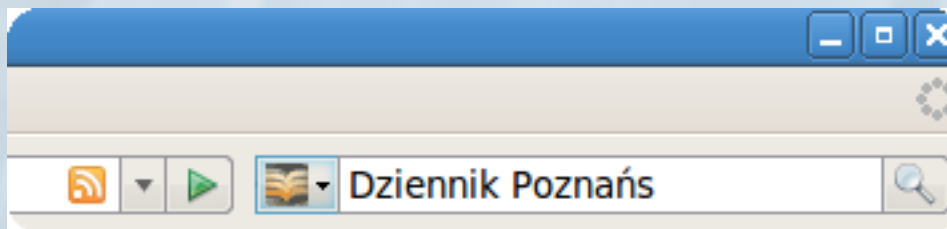
**"Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu" AND
(Dziennik OR Gazeta) +Poznań NOT Poznański**

- Więcej informacji
 - Apache Lucene - Query Parser Syntax
 - Strony pomocy Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej

<http://kpbc.umk.pl/dlibra/text?id=text-query-format>

Wtyczka umożliwiająca wyszukiwanie

- Wtyczka do przeglądarki umożliwiająca wyszukiwanie w zgromadzonych zbiorach
- Zgodna z standardem **OpenSearch**
 - Firefox 2.x, Microsoft Internet Explorer 7.0

Wyniki wyszukiwania

- Strona z wynikami wyszukiwania
– odnośnik do wyników wyszukiwania

Wyniki wyszukiwania

Wyniki wyszukiwania ogólnego w kolekcji - Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

Zapytanie:

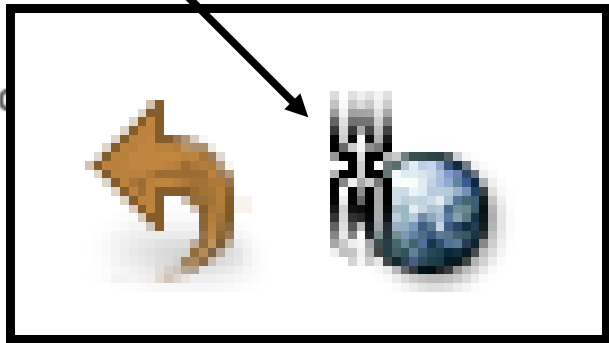
Lista publikacji spełniających warunek: Wszędzie: (dziennik C

Wyniki:

☐ Znalezione obiektów: 17886
Wydania: 17202
Publikacje: 684

Widok:

Prosty | Rozbudowany

Przeglądanie zasobów

- Przeglądanie indeksów wartości
 - Autorów, tytułów, słów kluczowych ...
- Kolekcje
 - Lista publikacji w kolekcji
 - Najczęściej czytane
 - Ostatnio dodane

Zasoby dostępne w kolekcjach

Biblioteka

- ▼ Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa
 - ▶ Dziedzictwo kulturowe
 - ▶ Materiały dydaktyczne
- ▼ Regionalia
 - ▶ Cuiaviana i Pomeranic
 - ▶ Lituanica
- ▼ Vilniana
 - > Artykuły
 - > Druki muzyczne
 - > Fotografie
 - > **Grafika**
 - > Książki
 - > Mapy
 - > Sztuka
 - > Ulotki i druki

Biblioteka

- ▼ Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa
 - ▼ 01. Politechnika Wrocławska
 - > Czasopisma PWr
 - > Doktoraty PWr
 - > Książki wydane przed rokiem 1949
 - > Książki wydane w Politechnice Wrocławskiej
 - > Materiały bibliologiczne
 - ▶ 02. Zakład Narodowy im. Ossolińskich
 - ▶ 03. Akademia Wychowania Fizycznego
 - ▶ 04. Akademia Ekonomiczna
 - ▶ 05. Uniwersytet Przyrodniczy

Kolekcje tematyczne

- "Demony" Grzegorza Morycińskiego
- Adam Mickiewicz
- Cyprian Kamil Norwid
- Czasopisma polskie z XIX i I połowy XX w.
- Jan Kochanowski
- Juliusz Słowacki
- Literatura dla dzieci i młodzieży
- Mikołaj Rej
- Pierwodruki literatury polskiej
- Powstanie styczniowe
- Skarby Biblioteki Narodowej
- Wolne lektury
- Wydawnictwa konspiracyjne

Dynamiczne kolekcje

- Użytkownik sam określa co charakteryzuje publikacje w kolekcji np.:
 - **Autor = "Mickiewicz, Adam"**
OR
Temat i słowa kluczowe = "Mickiewicz, Adam"
 - **Typ = "grafika"**
- Tworzenie dynamicznej kolekcji = wyszukiwanie
- Śledzenie zmian przy wykorzystaniu kanałów RSS

Promocja zasobów cyfrowych

- Zwiększenie widoczności zasobów w sieci
 - Integracja z istniejącymi narzędziami:
 - del.icio.us, digg.com, addtoany.com
 - Metawyszukiwarki np. **OAIster**, **FBC**
 - Stały punkt dostępu do publikacji
 - <http://www.wbc.poznan.pl/publication/1422>
 - identyfikator OAI :
np. [oai:www.wbc.poznan.pl:1422](http://www.wbc.poznan.pl/1422)
<http://fbc.pionier.net.pl/id/oai:www.wbc.poznan.pl:1422>

Promocja zasobów cyfrowych

- Odnośniki do dynamicznych kolekcji
- Ekspozycja szczególnie interesujących zasobów
 - Kolekcja wystaw
- Biuletyn z nowościami
 - Publikacje z całego dnia lub tygodnia

Prezentacja treści publikacji

- Dowolny format publikacji
 - wykorzystanie dostępnych wtyczek do przeglądarek
 - obsługa wybranych formatów wbudowana aplikację czytelnika
- Zabezpieczenie przed drukowaniem/kopiowaniem
 - HTML, DjVu, PDF
- Kontrola dostępu do treści publikacji
- Możliwość ściągnięcia treści publikacji jako archiwum ZIP

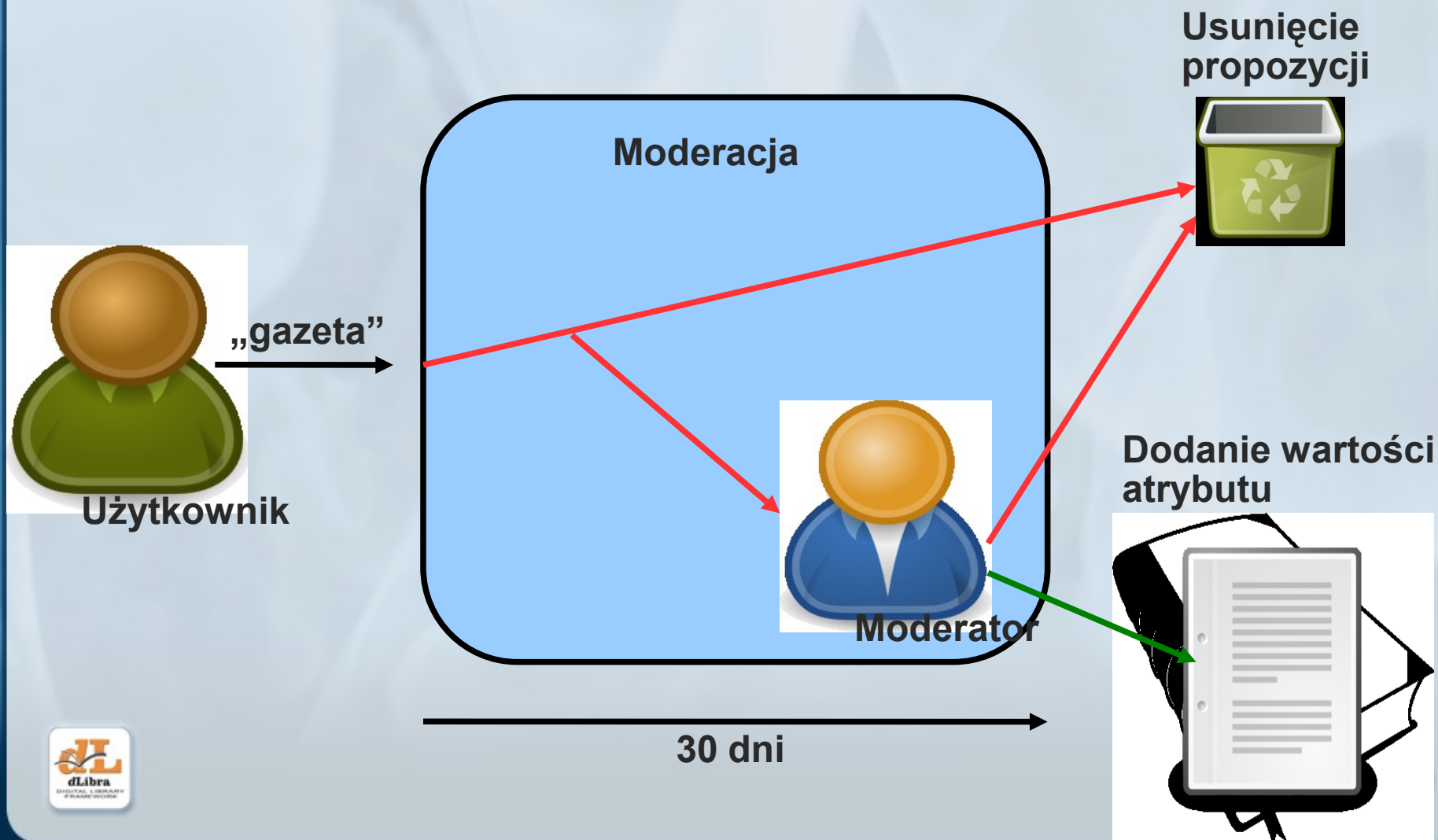
Organizacja pracy z cyfrowymi zasobami

- Zakładanie konta w aplikacji czytelnika
- Możliwości sieciowego profilu użytkownika
 - Wykorzystanie jednego konta w każdym z repozytoriów opartych o system dLibra
 - Ulubione obiekty cyfrowe
 - Prywatne tagi
 - Zarządzanie subskrypcjami
- Ostatnio przeglądane pozycje

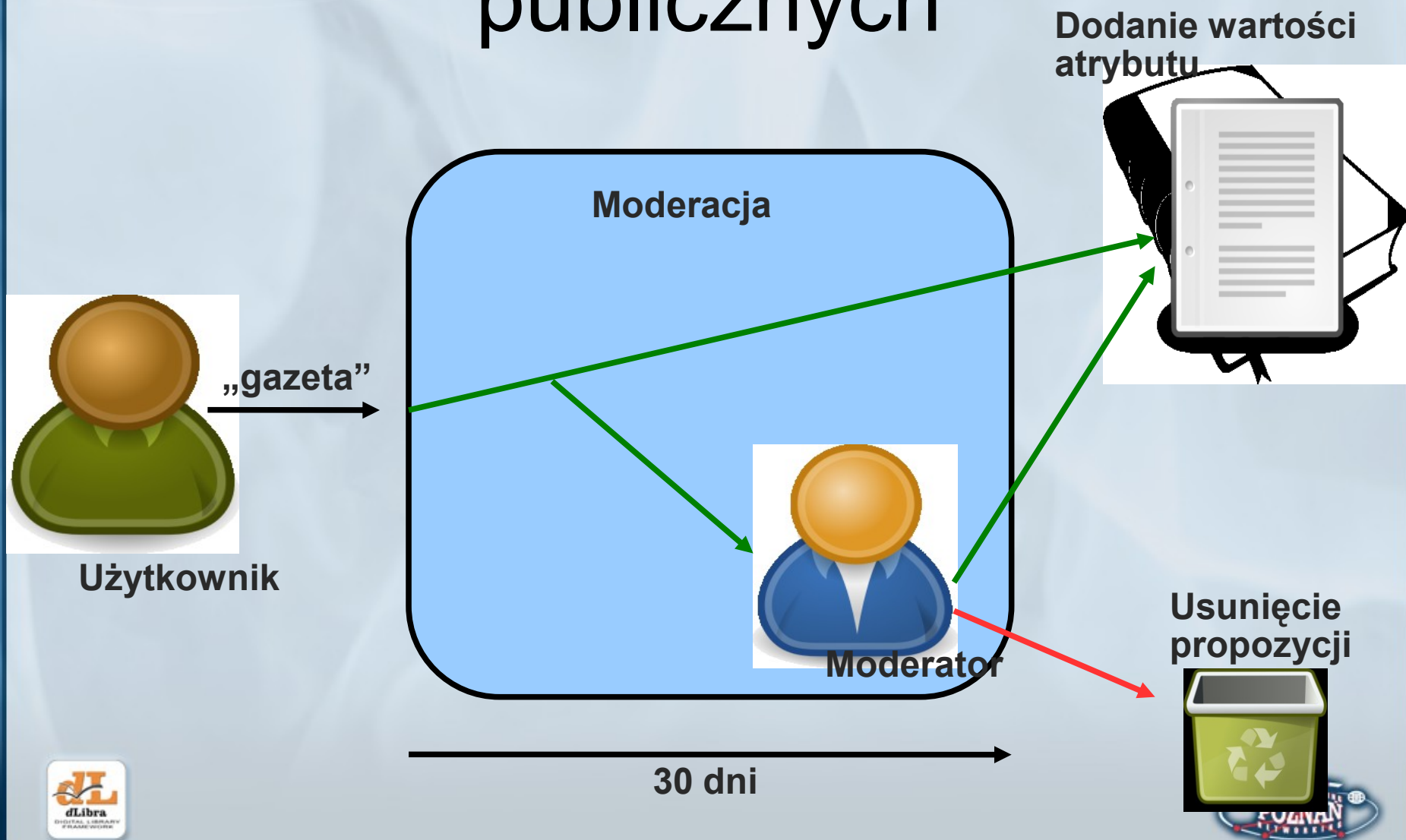
Organizacja pracy z cyfrowymi zasobami

- Wkład użytkowników w tworzenie opisu cyfrowych zasobów
 - Propozycje słów kluczowych
- Propozycje czytelników oddzielone od opisu redaktorów
- Przebieg procesu moderacji
 - możliwe stany początkowe:
 - zaakceptowany
 - odrzucony

Proces moderacji tagów publicznych

Proces moderacji tagów publicznych

Statystyki

- Statystyki występowania poszczególnych wartości atrybutów
- Łączna liczba publikacji w repozytorium
- Zestawienia miesięczne
 - Nowe publikacji
 - Wygenerowane strony
 - Liczba wyszukiwań

Integracja z istniejącą infrastrukturą sieciowo-usługową

- Dostosowywanie wyglądu Aplikacji Czytelnika
- Integracja na poziomie wyglądu strony WWW
 - Taki sam wygląd stron biblioteki cyfrowej i instytucji nadrzędnej

7.11.2007, Antoniego, Żytomira, Ernesta

SZUKAJ

- BIP w Małopolsce
- Cyfrowy Urząd
- Unia Europejska
- ZPORR w Małopolsce
- Fundusze europejskie w Małopolsce 2007-2013

- Aktualności
- Pogoda

- Wizytówka Małopolski
- Edukacja
- Kultura
- Mapy-GIS-GPS
- Niepełnosprawni
- Pomoc Społeczna
- Praca
- Przedsiębiorczość
- Środowisko i obszar wiejskie
- Turystyka i Sport

Obywatelski

Zapraszamy do udziału w konkursie
Niepodległości oraz Gali Europejskiej

<http://mbc.malopolska.pl/dlibra>

Małopolska Biblioteka Cyfrowa

we Wrotach Małopolski

Logowanie

Nowe konto

WM > Małopolska Biblioteka Cyfrowa

PL EN

Misja

Małopolska Biblioteka Cyfrowa (MBC) gromadzi i udostępnia dziedzictwo kulturowe Małopolski (książki, czasopisma, dokumenty), zabytki kultury narodowej przechowywane w małopolskich bibliotekach oraz publikacje z kolekcji małopolskich twórców i instytucji. W wyborze udostępniany jest zasób edukacyjny, publikacje naukowe oraz informacja biznesowa i urzędowa. MBC to rezultat wspólnych działań władz Województwa Małopolskiego, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, bibliotek Małopolski, organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, wydawców i samych twórców.

Wiadomości

Małopolska Biblioteka Cyfrowa - oficjalnie otwarta!

[11.07.2007]

11 lipca 2007 r. Marszałek Województwa Małopolskiego, Pan Marek Nawara, oficjalnie otworzył Małopolską Bibliotekę Cyfrową. Otwarcu MBC towarzyszyła konferencja

Kanały RSS

- 2.0 Nowe publikacje
- 2.0 Publikacje planowane
- 2.0 Wiadomości

[Co to jest kanał RSS?](#)

Statystyki

- Liczba publikacji: **5888**
- Obecnie czytających: **33**
- Łączna liczba czytelników od dnia 2006-12-01: **1048399**

[Więcej...](#)

Integracja z istniejącą infrastrukturą sieciowo-usługową

- Integracja na poziomie dostępu do usług
 - Systemy jednokrotnego logowania
(ang. Single Sign On)
np. **Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa**
 - Współdzielony profil sieciowy

Integracja z istniejącą infrastrukturą sieciowo-usługową

- Integracja na poziomie usług
 - Wiadomości ze strony instytucji nadrzędnej publikowane również na stronach biblioteki
 - Informacje o ostatnio dodanych publikacjach na stronach instytucji

Możliwości panelu administracyjnego

- Edycja komunikatów:
 - błędach, ostrzeżeń o formacie publikacji
- Dodawanie krótkich wiadomości
- Zawartość okienka „Informacje”
- Edycja informacji wyświetalnych w stopce stron WWW
- Edycja stron pomocy

Możliwości panelu administracyjnego

- Raporty
 - Nie opublikowane wydania
 - Wydania których okres ważności dobiega końca
 - Wydania nie przydzielone do żadnej kolekcji
 - Publikacje niedostępne dla zwykłych użytkowników

Możliwości panelu administracyjnego

- Statystyki
 - Statystyki przeglądarek
 - Statystyki dotyczące mechanizmu WWW
 - Integracja z Google Analytics

Dziękuję za uwagę!
